

ски отъ гр. Търново въ Риския манастиръ говори, че прѣдъ гр. Никополъ ги посрѣщналъ Богданъ жупанъ заедно съ много боляри¹⁸⁵. Българскитѣ чорбаджии въ турско врѣме строго се придържали о традициитѣ за старитѣ боляри и затова турското чорбаджийство се явява като продължение на българското болярство. Въ лѣтописа на Женда Вичовъ отъ с. Котелъ се говори, че въ края на XVIII в. и въ началото на XIX в. въ тогавашното село Котелъ билъ чорбаджия Божилъ, който билъ пълненъ господарь на селото. Въ ржцѣтѣ му била концентрирана цѣлата сѣдебна и административна власть, и само рѣшенията си съобщавалъ на котленския субаша¹⁸⁶. Въ българскитѣ села имало чорбаджии, които наслѣдствено управлявали селата до въвеждането реформитѣ въ първата половина на миналия вѣкъ (1829). Въ сегашния гр. Елена имало видни чорбаджии, които имали силно влияние въ цѣлата търновска област. Елена като село въ турско врѣме се управлявала отъ българи старѣи. Еленскитѣ чорбаджии раздѣлили помежду си жителитѣ на околнитѣ села, които се именуваха по името на чорбаджията и били негови раи. Раитѣ били задължени и обложени въ полза на своя чорбаджия съ такива задължения и повиности, съ каквито почти и прониарскитѣ люди и по-късно кесимджиитѣ спрѣмо своитѣ господари, прониаритѣ и спахиитѣ¹⁸⁷.

§ 36.

Велики и мали боляри.

Въ паметника *Responsa Nicolai papae ad consulta bulgarorum* българскитѣ велможи се дѣлятъ на двѣ класи велики (*maiores*) и малки (*mediocres seu minores*)¹⁸⁸. Кон-

¹⁸⁵ Гласник, XXII, 295.

¹⁸⁶ Вичовъ Ж. Лѣтопись, Мсб. XII, 363.

¹⁸⁷ Минцесъ д-ръ Б. Дър и социал. идеи въ бѣлг. доосвободителна литература, Мсб. XVI и XVII, д. II, 20—23.

¹⁸⁸ *Responsa*, cap. 17.